

Мінімуми

Прожитковий мінімум:	
— загальний показник	2508 грн
— для працездатної особи	2600 грн
— для особи, яка втратила працездатність	2027 грн
— для дитини віком від 6 до 18 років	2744 грн
— для дитини віком до 6 років	2201 грн

Мінімальна заробітна плата:	
— у розрахунку на місяць	6700 грн
— у розрахунку на годину	40,46 грн

Неоподатковуваний мінімум доходів громадян ¹	
	17 грн

Показники для розрахунку податку на доходи

Податкові соціальні пільги:	
Загальна пільга (пп. 169.1.1 ПКУ)	1240,50 грн
Підвищена пільга для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, за пп. 169.1.2 ПКУ — 100% загальної пільги надають у розрахунку на кожну дитину	1240,50 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.3 ПКУ (150% загальної), — пільгу на дітей, згідно з пп.пп. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, надають у розрахунку на кожну дитину	1860,75 грн
Підвищена пільга для осіб, згаданих у пп. 169.1.4 ПКУ (200% загальної)	2481 грн
Розмір місячного доходу у вигляді зарплати, який дає право на податкову соціальну пільгу (при застосуванні пільг на дітей, за пп. 169.1.2, пп.пп. "а" та "б" пп. 169.1.3 ПКУ, одному з батьків, одинокій матері (батьку), вдові (вдівцю), опікуну, піклувальнику сума збільшується кратно кількості дітей)	3470 грн
Ставки податку на доходи:	
Для зарплати й інших доходів фізосіб (за винятком окремих доходів ²)	18%
Для пасивних доходів	18%
Для дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованих резидентами — платниками податку на прибуток	5%
Для дивідендів за акціями та/або інвестсертифікатами, корправами, нарахованих нерезидентами, інститутами спільногоЯ інвестування та СГ, які не є платниками податку на прибуток	9%
Коефіцієнт, який застосовують для розрахунку оподатковованої суми доходу в негрошовій формі³:	
— для доходу, який оподатковують за ставкою 18%	1,219512
— для доходу, який оподатковують за ставкою 5%	1,052632

Показники для обчислення ЕСВ

Ставки для нарахування єдиного внеску:	
— на зарплату	22%
— на суму оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги по вагітності та пологах	22%
— на винагороду за ЦПД про виконання робіт (надання послуг)	22%
— на зарплату, лікарняні та декретні осіб з інвалідністю, роботодавці яких — підприємства, установи, організації та фізособи-підприємці, у т.ч. на спрощеній системі оподаткування	8,41%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах і винагорода за ЦПД, які виплачують підприємства та організації всеукраїнських громадських організацій інвалідів, зокрема УТОГ та УТОС ⁴	5,3%
Зарплата, лікарняні, допомога по вагітності та пологах, які виплачують підприємства та організації громадських організацій інвалідів: — працівникам — особам з інвалідністю; — іншим працівникам	5,5% 22%
Максимальна сума зарплати (доходу), з якої сплачують єдиний внесок	100500 грн
Мінімальна база для нарахування єдиного внеску під час виплати зарплати за основним місцем роботи⁵	6700 грн

Утримання військового збору:

Iз усіх сум, що обкладаються податком на доходи ⁶	1,5%
--	------

¹ Застосовують для сплати держмита й визначення розміру адміністративних штрафів.

² Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 2 за 2016 р., стор. 23, та № 1 за 2017 р., стор. 14.

³ Радимо ознайомитися з консультаціями в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 101 за 2020 р., стор. 7. Доступно до перегляду на сайті gazeta.vobu.ua.

⁴ За умови, що кількість осіб з інвалідністю не менше 50% загальної чисельності працюючих і фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю не менше 25% суми витрат на оплату праці.

⁵ У разі укладення трудового договору із нефіксованим робочим часом (з 10.08.2022 р.) внесок нараховуємо на суму фактично нарахованої зарплати.

⁶ З 09.07.2022 р. і до завершення дії правового режиму воєнного стану військового збору не утримують із сум грошового застрахування (деталі — у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 64 за 2022 р., стор.19, gazeta.vobu.ua/archives/28117).

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Розмір лікарняних залежно від страхового стажу

Страховий стаж	Розмір лікарняних
До 3 років	50% середнього заробітку (доходу)
Від 3 до 5 років	60% середнього заробітку (доходу)
Від 5 до 8 років	70% середнього заробітку (доходу)
Понад 8 років	100% середнього заробітку (доходу)
Незалежно від стажу окремим пільговим категоріям громадян ⁷	

⁷ Див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 47 за 2020 р., стор. 10.

Соціальна допомога

Допомога при народженні дитини (на будь-яку за рахунок дитину)	41280 грн (10320 грн — одноразово, а решту — по 860 грн на місяць протягом 36 місяців)
Допомога на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях⁸	1700 грн на третю і кожну наступну дитину
Допомога на поховання від Фонду соціального страхування⁹ (крім осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві)	4100 грн

⁸ Призначають із місяця, в якому було подано заяву з усіма необхідними документами. Виплачують щомісяця по місяць досягнення дитиною 6-річного віку включно. Подробиці — у Порядку виплати допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях, затвердженному постановою КМУ від 13.03.19 р. № 250.

⁹ Okрім неї, роботодавці можуть виплачувати допомогу на поховання свого працівника (колишнього працівника — якщо це було його останнє місце роботи перед пенсією) за власний кошт. У межах 6940 грн цю допомогу не обкладають податком на доходи (пп. "б" тп. 165.1.22 ПКУ). Суму перевищення за її наявності достаточно оподатковувати під час її нарахування (виплати).

Таблиця індексів інфляції¹⁰ (у відсотках до попереднього місяця)

Місяць	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	101,5	101,0	100,2	101,3	101,3
Лютий	100,9	100,5	99,7	101,0	101,6
Березень	101,1	100,9	100,8	101,7	104,5
Квітень	100,8	101,0	100,8	100,7	103,1
Травень	100,0	100,7	100,3	101,3	102,7
Червень	100,0	99,5	100,2	100,2	103,1
Липень	99,3	99,4	99,4	100,1	100,7
Серпень	100,0	99,7	99,8	99,8	101,1
Вересень	101,9	100,7	100,5	101,2	101,9
Жовтень	101,7	100,7	101,0	100,9	
Листопад	101,4	100,1	101,3	100,8	
Грудень	100,8	99,8	100,9	100,6	

¹⁰ Iz травня 2014 р. без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО (ООС).

Індексація зарплати за ЖОВТЕНЬ 2022 року

Базовий місяць	Індекс (%) за умови, що підвищення зарплати (оформлення трудових відносин) відбулося у відповідному місяці							
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Січень	174,0	95,4	73,7	52,4	39,5	35,2	27,5	16,0
Лютий	160,2	96,1	72,0	51,1	38,9	35,7	26,2	14,1
Березень	134,8	94,2	69,0	49,3	37,7	34,6	24,1	9,2
Квітень	106,0	87,7	67,5	48,2	36,3	33,6	23,3	5,9
Травень	101,5	87,5	65,2	48,2	35,3	33,2	21,7	3,1
Червень	100,7	87,9	62,8	48,2	36,0	33,0	21,5	—
Липень	103,0	88,0	62,5	49,2	36,8	33,7	21,4	—
Серпень	104,6	88,8	62,6	49,2	37,3	34,0	21,6	—
Вересень	100,0	85,6	59,3	46,5	36,3	33,3	20,1	—
Жовтень	102,5	80,3	57,6	44,0	35,5	31,9	19,1	
Листопад	98,6	77,2	56,2	42,1	35,2	30,3	18,1	
Грудень	97,2	75,5	54,5	40,9	35,6	29,2	17,5	

Індексація зарплати за ЛИСТОПАД 2022 року

Базовий місяць	Індекс (%) за умови, що підвищення зарплати (оформлення трудових відносин) відбулося у відповідному місяці							
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Січень	184,1	102,6	80,1	58,0	44,7	40,2	32,2	20,2
Лютий	169,8	103,4	78,4	56,7	44,0	40,7	30,9	18,3
Березень	143,5	101,4	75,2	54,8	42,8	39,5	28,7	13,2
Квітень	113,6	94,6	73,7	53,7	41,3	38,5	27,8	9,8
Травень	109,0	94,4	71,3	53,7	40,3	38,1	26,2	6,9
Червень	108,2	94,8	68,8	53,7	41,1	37,9	26,0	3,7
Липень	110,5	95,0	68,5	54,7	41,9	38,6	25,8	—
Серпень	112,2	95,7	68,6	54,7	42,4	38,9	26,1	—
Вересень	107,4	92,4	65,2	51,9	41,3	38,2	24,6	—
Жовтень	110,0	87,0	63,4	49,3	40,5	36,8	23,5	—
Листопад	105,9	83,8	62,0	47,4	40,2	35,1	22,5	
Грудень	104,5	82,0	60,3	46,1	40,6	34,0	21,8	

Основні правила індексації

1. Її зобов'язані проводити всі роботодавці.
2. Індексують зарплату всіх працівників незалежно від її розміру в межах прожиткового мінімуму для працездатних осіб (**2600 грн**).
3. Базовим, починаючи з грудня 2015 року, вважають місяць останнього підвищення тарифної ставки (окладу) (див. газету "Все про бухгалтерський облік" № 9 за 2022 р., стор. 11).
4. У разі підвищення зарплати на суму, меншу за суму можливої індексації, працівнику встановлюють фіксовану суму індексації. Про правила її визначення читайте в газеті "Все про бухгал-

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Облікова ставка НБУ

Термін дії	Розмір
06.09.2019 р.—24.10.2019 р.	16,5%
25.10.2019 р.—12.12.2019 р.	15,5%
13.12.2019 р.—30.01.2020 р.	13,5%
31.01.2020 р.—12.03.2020 р.	11,0%
13.03.2020 р.—23.04.2020 р.	10,0%
24.04.2020 р.—11.06.2020 р.	8,0%
12.06.2020 р.—04.03.2021 р.	6,0%
05.03.2021 р.—15.04.2021 р.	6,5%
16.04.2021 р.—22.07.2021 р.	7,5%
23.07.2021 р.—09.09.2021 р.	8,0%
10.09.2021 р.—09.12.2021 р.	8,5%
10.12.2021 р.—20.01.2022 р.	9,0%
21.01.2022 р.—02.06.2022 р.	10,0%
30.06.2022 р.	25,0%

Середня заробітна плата для призначення пенсій

Місяць	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	6930,69	8186,94	9581,38	11522,64	14055,38
Лютий	7103,74	8328,77	9658,03	11762,28	14133,18
Березень	7382,00	8814,84	9905,39	12349,97	13016,16
Квітень	7434,64	8664,25	9325,93	12561,59	12081,96
Травень	7769,16	9081,68	9546,32	12660,61	12528,42
Червень	8727,05	10259,64	11197,38	14185,04	13957,63
Липень	7621,50	9308,13	9837,35	12911,88	
Серпень	7601,55	8909,32	9608,67	12397,62	
Вересень	7870,29	9322,61	10570,56	13095,82	
Жовтень	8001,93	9556,37	10887,46	13235,32	
Листопад	8137,84	9476,84	10634,72	13378,29	
Грудень	9095,46	10583,10	13320,55	15700,65	
Рік	7810,88	9205,19	10340,35	12993,56	

ТРИВАЛІСТЬ РОБОЧОГО ЧАСУ

УВАГА! Відповідно до Закону України "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану" від 15.03.2022 р. № 2136-IX починаючи з 24.03.2022 р. в Україні на період дії воєнного стану не застосовуються норми ст. 53 (тривалість роботи напередодні свяtkovих, неробочих і вихідних днів) та статей 71—73 (свяtkovі і неробочі дні) КЗпП. З огляду на це на період воєнного ста-

ну у більшості місяців змінилася норма робочого часу. Наразі можемо говорити про зміну норми робочого часу на серпень — жовтень, адже воєнний стан вже продовжено до 21 листопада 2022 р.

Також нагадуємо, що ви завжди можете скористатися довідником "Тривалість робочого часу" за посиланням document.vobu.ua/korysne/dovid/worktime2022.

№ з/п	Показники	Жовтень 2022 р.	Листопад 2022 р.
1	Кількість календарних днів	31	30
2	Кількість свяtkovих днів і днів релігійних свят	—	—
Для П'ЯТИДЕННОГО робочого тижня з вихідними у суботу та неділю			
3	Кількість вихідних днів та днів, роботу в які не проводять	10	8
4	Кількість робочих днів	21	22
5	Норма тривалості роботи на тиждень (графік роботи наведено в дужках):		
5.1	40 годин (пн—пт — 8 год)	168	176
5.2	39 годин (пн—чт — 8 год, пт — 7 год)	164	172
5.3	39 годин (пн—пт — 7 год 48 хв)	163,8	171,6
5.4	38,5 годин (пн—пт — 7 год 42 хв)	161,7	169,4
5.5	36 годин (пн—пт — 7 год 12 хв)	151,2	158,4
5.6	33 години (пн—пт — 6 год 36 хв)	138,6	145,2
5.7	30 годин (пн—пт — 6 год)	126	132
5.8	25 годин (пн—пт — 5 год)	105	110
5.9	24 години (пн—пт — 4 год 48 хв)	100,8	105,6
5.10	20 годин (пн—пт — 4 год)	84	88
5.11	18 годин (пн—пт — 3 год 36 хв)	75,6	79,2
Для ШЕСТИДЕННОГО робочого тижня з вихідним у неділю			
3	Кількість вихідних днів та днів, роботу в які не проводять	5	4
4	Кількість робочих днів	26	26
5	Норма тривалості роботи на тиждень (графік роботи наведено в дужках):		
5.1	40 годин (пн—пт — 7 год, сб — 5 год)	172	174
5.2	39 годин (пн—пт — 7 год, сб — 4 год)	167	170
5.3	36 годин (пн—пт — 6 год 12 хв, сб — 5 год)	155,2	156,4
5.4	24 години (пн—сб — 4 год)	104	104

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Граничні норми добових і витрат на винаймання житлового приміщення

Кому виплачують	Гранична сума добових у разі відрядження		Гранична сума витрат на винаймання житлового приміщення за добу в разі відрядження	
	по Україні	за кордон	по Україні	за кордон
Співробітникам госпрозрахункових підприємств	650 грн ¹¹	80 євро ^{11, 12}	не встановлено	
Держслужбовцям і працівникам підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів	300 грн	залежно від країни відрядження ¹³	900 грн	залежно від країни відрядження ¹³

¹¹ Згідно з пп. 170.9.1 ПКУ добові саме в таких розмірах є неоподатковуваним доходом працівника (це стосується держслужбовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів). Платити більше не заборонено, але суму перевищенні обкладають податком на доходи.

¹² За офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим НБУ, у розрахунку за кожен такий день (подробиці див. у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 29 за 2020 р., стор. 12, gazeta.vobi.ua/pomer/029-2021).

¹³ Див. додаток I до постанови КМУ "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, які направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів" від 02.02.11 р. № 98 на сайті document.vobi.ua/doc/6007.

Консультирують спеціалісти Міністерства соціальної політики України

ДОХОДИ ПОПЕРЕДНІХ ПЕРІОДІВ ВИПЛАЧУЄМО У ЖОВТНІ 2022 р.

КОМПЕНСАЦІЯ БОРГІВ ІЗ ЗАРПЛАТИ ІЗ СІЧНЯ 2013 р.

Проводячи компенсацію громадянам втрати частини доходів, нарахованих із січня 2001 року у зв'язку з порушенням строків їх виплати, керуються Законом України від 19.10.2000 р. № 2050-III (далі – Закон № 2050) і Порядком, затвердженим постановою КМУ від 21.02.01 р. № 159 (далі – Порядок № 159).

Відповідно до названих документів сума компенсації обчислюється як добуток нарахованого, але не виплаченого грошового доходу за відповідний місяць (після утримання податків та обов'язкових платежів) і приросту індексу споживчих цін. Своєю чергою, індекс споживчих цін обчислюють з урахуванням вимог ст. 3 Закону № 2050 множенням місячних індексів споживчих цін за період невиплати грошового доходу. Водночас до розрахунку не включається індекс споживчих

цін у місяці, за який виплачується дохід. Отже, у разі виплати у жовтні 2022 року нарахованих, але не виплачених своєчасно грошових доходів за 2013–2022 рр. сума компенсації нараховується з урахуванням величини приросту індексу споживчих цін (див. таблицю).

Приклад

Нараховану, але не виплачену у вересні 2020 року зарплату в сумі 7500 грн (після утримання податків та обов'язкових платежів) виплачують у жовтні 2022 р.

Приріст індексу споживчих цін за вересень 2020 року, розрахований відповідно до Закону № 2050 і Порядку № 159, становить 38,3%.

Сума компенсації в цьому разі становить:

$$7500 \text{ грн} \times 38,3\% = 2872,50 \text{ грн.}$$

Місяць	Приріст індексу споживчих цін у % за період невиплати доходу									
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Січень	268,4	266,6	185,3	103,4	80,7	58,3	44,9	40,4	32,3	20,2
Лютий	268,8	264,4	171,0	104,2	78,9	56,9	44,2	40,8	31,0	18,3
Березень	268,8	256,6	144,5	102,2	75,7	55,2	42,9	39,7	28,8	13,3
Квітень	268,8	245,2	114,5	95,4	74,2	54,0	41,5	38,6	27,9	9,8
Травень	268,4	232,5	109,9	95,2	71,9	54,0	40,5	38,2	26,2	7,0
Червень	268,4	229,2	109,1	95,6	69,2	54,0	41,2	37,9	26,0	3,7
Липень	268,8	227,9	111,2	95,8	68,9	55,1	42,1	38,8	25,9	3,0
Серпень	271,4	225,3	112,9	96,4	69,1	55,1	42,5	39,0	26,1	1,9
Вересень	271,4	216,2	108,1	92,9	65,7	52,2	41,5	38,3	24,6	—
Жовтень	269,9	208,7	110,8	87,6	63,8	49,6	40,6	37,0	23,5	
Листопад	269,2	203,0	106,7	84,3	62,3	47,6	40,4	35,2	22,5	
Грудень	267,3	194,2	105,3	82,7	60,7	46,4	40,7	34,0	21,8	

Ніна ПІДЛУЖНА, заступник генерального директора – керівник експертної групи з питань рівня життя та соціальних стандартів Директорату стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Мінсоцполітики України

Таблиця